

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2018. gada 7. novembrī

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (NKMP) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

319. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Dambis, J.Asaris, V.Brūzis, I.Tapiņa, I.Purmale,
J.Zilgalvis, A.Lapiņš;
Sēdē piedalās:

Projektu pārstāvji:

M.Brikmane, J.Igaunis, P.Bajārs - Rīgas starptautiskās autoostas attīstības koncepcija;
D.Zalāne, A.Paeglītis;
J.Alksnis.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 14.00

1.

Padomes 319. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

A.Kronbergs informē par papildus iesniegto jautājumu ēkas Smilšu ielā 5, Rīgā. Padome piekrīt izskatīt jautājumu sēdes noslēgumā un apstiprina pārējo darba kārtību.

2.

Padomes 319.sēde

Padome vienojas 320.sēdi sasaukt 21. novembrī plkst. 14:00. Aiznākamo sēdi sasaukt 5. decembrī plkst. 14:00.

3.

Ēkas K.Valdemāra ielā 27/29, Rīgā 6.stāva pārbūve; iesniegums: Rīgas pilsētas būvvalde.

V.Brūzis informē par iesniegumu. Būvvaldes padomes viedoklis: netiek atbalstīta jumta logu izbūve, diskutējams antablementa risinājums, kā arī pagalma risinājums.

J.Dambis vērš uzmanību, ka jautājuma nopietnai izvērtēšanai, nepieciešams vispirms ieceri izskatīt NKMP.

Padome vienojas atlikt jautājuma izskatīšanu, lūdzot izskatīt NKMP un pēc tam atkārtoti Padomē.

4.

Rīgas starptautiskās autoostas attīstības koncepcijas izvērtēšana; iesniegums: AS "Rīgas starptautiskā autoosta".

P.Bajārs informē par Rīgas starptautiskās autoostas attīstības koncepciju.

Koncepcija ir prezentēta Rīgas domē. Saistībā ar Rail Baltic attīstību, ir vēlme vienlaikus veikt būvniecību, lai attīstītu arī autoostas teritoriju.

J.Dambis uzdod jautājumu, cik reālas ir izredzes savienot autoostas attīstību ar Rail Baltic projektu.

Autoostas pārstāve M.Brikmane informē, ka notiek sadarbība ar Eiropas dzelzceļa līnijām, kas ir Rail Baltic projekta īstenotājs. Pastāv atsevišķi jautājumi, par kuriem vēl ir diskusija (piemēram, kā izmantot estakādi), bet šajā jomā tiek panākta arī vienošanās un izpratne ļaut apsaimniekot teritoriju autoostas vajadzībām.

I.Purmale uzdod jautājumu, vai apbūve tiek paredzēta arī zem dzelzceļa stacijas un uzbēruma?
P.Bajārs informē, ka šī informācija nav zināma.

A.Kronbergs uzdod jautājumu par Rīgas autobusu pieturas zonu no stacijas uz austrumiem – kura kompetencē tā atrodas?
Autoostas pārstāvji informē, ka tā nav autoostas kompetence.

A.Kronbergs uzdod jautājumu, kā tiks realizēta projekta gaita, ņemot vērā, ka plānoti ievērojami rakšanas darbi.
Projekta pārstāvji informē, ka risinājums tiks īstenots pa posmiem, sašaurinot darbību pakāpeniski, bet pastāvīgi nodrošinot satiksmi.

Padomes viedokļi:

G.Princis: Padomes loma varētu būt vēlreiz ideju konceptuāli apstiprināt un aicināt, lai plānojumā, kas tiek izstrādāts paplašinātajai teritorijai, tiek izvērtēta transporta kustības shēma.

Arhitektūras risinājums ir vēl diskutējams. Vai un kā autoosta varētu būt kā dzelzceļa abu pušu vienojošs objekts. Virziens ir pareizs, to vēl var detalizēt – lai radītu sabiedriski nozīmīgu funkciju, kas perspektīvā šķērso dzelzceļa līniju un nonāk arī Vecrīgas pusē.

J.Dambis: pozitīvi vērtēju, ka ir notikusi sasaiste ar Rail Baltic, risinot projektus vienlaikus. Atbalstu, ka autoosta tiek saglabāta esošajā vietā, jo ir bijis arī priekšlikums to pārvietot. Svarīgi, lai mezglis veidojas ērts pilsētniekiem un viesiem. Daudzkārt spriests, ka nepieciešams saglabāt kanālmalas ūdens teritorijas apjomu, kas tiek īstenots, atbrīvojot arī kanālmalu pieejamībai. Konkrēti arhitektūras risinājumi jau ir nākamā attīstības stadija, ko izskatīt nākamajos posmos. Kopumā atbalstu projekta attīstību.

I.Purmale: Plānošanas līmenī nenotiek sadarbība arī lokālpāņojuma izstrādē. Paplašinātās teritorijas plānojuma izstrāde tiks uzsākta šajās dienās. Lokālpāņā risinājumi jāiestrādā tā, lai precīzi var noteikt, kā jāpārkārto transporta kustība. Plānojumam jāatbild uz jautājumu – kas ir jāpārkārto. Šobrīd pozitīvi ir tas, ka ir panākta vienošanās par novietni. Nepieciešams sagatavot priekšlikumu ar augstumiem un rādītājiem, lai var izvērtēt atbilstību prasībām.

V.Brūzis: Būvāpjomam palielinoties uz Prāgas ielas pusi, vai tiešām nepieciešams palielināt apjomu arī uz Maskavas ielas pusi. Ja šķērsojumi iet zem uzbēruma un attīstās 13.janvāra iela, arī tas ir panākums. Apjoma arhitektoniskais risinājums Prāgas ielā vēl nav skaidrs.

I.Tapiņa: Principā atbalstāms risinājums, jo īpaši, ja tiek turpināts lokālpāņojums un notiek sadarbība.

I.Purmale: saistībā ar apjomu Prāgas ielā – esošā Titānika ēka tiks nojaukta, tādēļ svarīgi saprast, kāda telpa parādīsies un kāds saslēgums veidosies tā vietā.

G.Princis: Ja uzņēmums atstāj brīvāku vietu un publisko ārtelpu gar kanālu, tad pretī var saņemt publisko resursu – telpu zem estakādes vai kādu citu iespēju. Uzskatu, ka šādai jābūt plānošanas loģikai, kas būtu arī vieglāk pamatojamam dažādām auditorijām.

Padome uzskata, ka koncepts autoostas attīstībai ir pozitīvi vērtējams un tā realizācija kopā ar Rail Baltic stratēģiju ir atbalstāma. Lielākais ieguvums projekta realizācijas rezultātā – atbrīvošanās no uzbēruma un autoostas integrēšana pilsētā, pietuvinot Vecrīgai. Šobrīd nepieciešams sadarboties ar lokālpāņā izstrādātājiem, lai lokālpāņā iestrādātu apbūves noteikumus, principus un koncepcijas pamatidejas – augstumu, transporta integrāciju plašākā teritorijā, krastmalas kanāla publiskošana un atvēršana sabiedrībai. Arhitektūras risinājumi vēl ir pārrunājami un izskatāmi atsevišķi Padomē

Padome aicina iesniegt jautājumu, tajā skaitā jautājumu par organizēto konkursu, būvvaldē un NKMP, ja nepieciešams, institūcijas atkārtoti iesniedz Padomei, lai saņemtu juridisku lēmumu.

K.Kukaine informē par iesniegumu.

A.Kalinka, D.Putniņa informē par risinājumu. Galvenās izmaiņas projekta attīstības gaitā ir fasādes risinājums, kas veidots pēc energoefektivitātes principa, pirmā stāva līmenī veidotas slēgtas tirdzniecības telpas, kā arī autostāvvietu izbūve – pazemes 1. stāvā un pazemes 2.stāva izbūve.

Taksometru izvietojums varētu tikt pārvietots pēc teritorijas izmantošanas līguma termiņa beigām.

A.Lapiņš uzdod jautājumu par fasādes monolītuma pamatojumu, kas ir kontrastā ar sākotnējo konkursa risinājumu.

D.Putniņa informē, ka šobrīd tiek strādāts pie stiklotās fasādes sistēmas risinājuma, lai piešķirtu dažādas tonalitātes trīs apjomu daļām. Piedāvā prezentēt Padomei izstrādāto risinājumu, kad tas būs tapis.

J.Dambis: salīdzinot ar konkursa risinājumu, kas bija agresīvāks un vairāk uz sevi vērst, attīstītais risinājums ir mierīgāks. Uzskatu, ka arhitektūras vizuālais tēls šobrīd labāk iekļaujas Rīgas vēsturiskajā centrā. Vēl jāatrisina lielais jumta plaknes apjoms, lai arī jumta ainavā objekts atspoguļotos kā trīs dažādas ēkas, nevis kā viena liela ēka. Nomierinot fasādes, objekts ir kļuvis pat mūsdienīgāks un tā ir pozitīva iezīme.

J.Zilgalvis: pievienojos J.Dambja viedoklim. Saistībā ar fasāžu krāsām – ja tās atkal tiks mainīts, vai netiks radīts lētuma iespaids? Uzskatu, ka šobrīd priekšlikums ir atbalstāms esošajā veidolā.

J.Asaris: būtiskākais, ka ir saskatāms konkursa rezultāta turpinājums. Jumta ainavas sadrumstalošana vēl jāīsteno. Svarīgi pazemes risinājuma gaitā veikt ģeoloģisko izpēti, jo rakšanas darbu laikā var tik radīts negatīvs iespaids uz blakus ēkām.

V.Brūzis: konkursa pārņemamība ir vērojama. Iespēja risinājumam šajā veitā ir daudz lielāka – pilsētā nav daudz šādu unikālu ielu stūru. Šajā situācijā ir vēl iespēja izmantot šo unikalitāti, kas vēl nav līdz galam sasniegta, piemēram, īstenojot stūra akcentu. Stacijas pulkstenis nav pietiekošs akcents. Nepieciešama analīze no skatupunktiem, kā tiek uztverts šis stūris un kādos leņķos tas ir saskatāms.

I.Purmale: piekrītu viedoklim par stūra akcentu. Fasādē nepieciešams saglabāt atvērto pasāžu.

A.Lapiņš: piekrītu viedoklim par fasāžu risinājumu, tomēr tas šobrīd ir pārāk vienmuļš.

I.Tapiņa: Piekrītu viedokļiem par jumta ainavas un kvartāla stūra arhitektūras nozīmību, tomēr nevaru šo risinājumu uzskatīt par konkursa risinājuma attīstību. Iegūta pavisam cita versija risinājumam.

A.Kronbergs: piedāvātais risinājums šķiet ļoti apjomīgs, aiz kuras it kā redzama cita pasaule pāri jumtam. Galvenais jautājums ir par jumtu – Rīgā gandrīz nekur nav tik milzīga apjoma horizontāla līmeņa jumts vienādā augstumā viss apjoms. Šis ir pārdomu vērts jautājums – ēkas siluets un saskarsmes līnija ar debesīm (līnija, kur ēka saskaras ar debesīm), kuru vēl nepieciešams izstrādāt. Ēku varētu sadalīt nelielākos apjomos, lai tā labāk iederētos pilsētvidē. Svarīgi, lai pirmā stāva līmenī ēka ir dzīva, pievilcīga publiskai pieejamībai.

J.Dambis vērs uzmanību uz vizualizāciju, kas, iespējams, rada neprecīzu iespaidu par risinājumu.

Padome balso par lēmumu: Padome uzskata, ka risinājums ir konkursa rezultāta turpinājums.

Par – 5 - A.Kronbergs, J.Dambis, J.Asaris, I.Purmale, J.Zilgalvis;

Pret – 2 – I.Tapiņa, V.Brūzis;

Atturas – 1 - A.Lapiņš.

Padomes lēmums: Padome uzskata, ka risinājums ir konkursa rezultāta turpinājums.

Padomes ieteikumi projekta turpmākajai attīstībai: ievērtēt silueta un jumta ainavas sadrumstalošanu, kā arī fasādes sadalīšanu, lai pielāgotu objektu pilsētas ainavas elementiem.

6.

Viesnīcas ēkas ar komercietpām jaunbūve Blaumaņa ielā 23; Iesniedzējs: NKMP.

K.Kukaine informē par iesniegumu. Ielas ēka, kura tiek atjaunota, ir kultūrvēsturiski vērtīga. Pagalmā tiek būvēta jaunbūve. Ielas ēkas risinājums ir izvērtēts Pārvaldē un tā ir saskaņota, diskusiju ceļā panākot kompromisu un atsakoties no vēlāka laika piebūves. Lūgums izvērtēt jaunbūves risinājumu.

D.Zalāne informē par projektu. Iekļuve pagalmā caur caurbrauktuvi, kas ir vēlāka laika piebūve, neatbilst drošības prasībām, ko arī diskusiju rezultātā ir nolēmts nojaukt. Sniedz informāciju par saglabājamiem kokiem, kuri nosaka īstenojamo risinājumu. Risinājumā ir izvērtēta insolācijas nepasliktināšana kaimiņu īpašumiem. Pasūtītāja vēlme ir maksimāli izmantot savu zemes īpašumu. Arhitekts cenšas izveidot apjomu, kas ir sadalīts – iebrauktuve teritorijā un iespēja apiet apkārt galvenajam apjomam. Bloķēšanās notiek pie blakus ēkām un pagalma dziļumā esošām ēkām. Sniedz informāciju par ēkas funkciju. Jumta risinājums tiek dalīts vairākos apjomos, lai iekļautos pilsētvidē. Juridisks jautājums par insolācijas ievērošanu attiecībā pret esošo situāciju, lai gan zināms, ka blakus zemes gabalā plānotai ēkai ir izsniegta būvatļauja, bet ēka vēl nav.

V.Brūzis uzdod jautājumu, kādēļ tiek nojaukta ēkas daļa ar caurbrauktuvi. Uzskatu, ka tas deformē ēku. Kā tiek bloķēts apjoms pie slīpā apjoma?

Jautājumā par insolāciju skaidrojums jālūdz augstākai institūcijai.

Projektētāji informē, ka esošā caurbrauktuve nav praktiska izmantošanai tik lielam kvartālam, kas tiek veidots iekšpagalmā.

Padomes viedokļi:

J.Zilgalvis: uzskatu, ka tiek piedāvāts saudzīgs risinājums pret vēsturisko ēku. Ir bijuši risinājumi, kas paredz nojaukt arī koka ēkai ailu asi. Mūra piebūve, kuru plānots nojaukt, ir tapusi vēlāk. Piedāvātais risinājums ir mūsdienīgs un neapdraud kultūras mantojumu. Atbalstu piedāvājumu.

A.Lapiņš: risinājums ir saprotams, tomēr uzskatu, ka nevar vienkārši nojaukt ēkas daļu. Piebūve nav nesena, kā arī tā nav vidi degradējoša. Ēkas kopējā tēla saglabāšanai ierosinātu saglabāt ielas ēku esošajā apjomā.

V.Brūzis: ēka atrodas pilsētas apbūves fragmentā. Arī ēka Blaumaņa ielā 19 tiks būvēta atpakaļ. Neredzu pamatojumu nojaukšanai, lai iegūtu 60 cm. Apjoma bloķēšana pie ēkas aizmugurē ir neveikla. Nepieciešams veidot atkāpi.

D.Zalāne informē, ka šī ir vienīgā vieta, kur pie brandmūriem iespējams veidot pilnu stāvu skaitu apjomu uz visu lielo zemes gabalu, turklāt vēsturiski ir tradīcija bloķēties pie brandmūriem. Netiek veidota bloķēšanās no jauna, tas tie risināts tajās vietās, kur bloķēšanās jau pilsētbūvnieciski ir paredzēta.

A.Paeglītis: leņķi un logi pret kuriem jāievēro insolācija, ļoti ierobežo plānoto risinājumu, kas neļauj veidot pilsētas centra arhitektūras risinājumu.

V.Brūzis uzskata, ka ir iespējams veidot arhitektonisku risinājumu, kas ievēro gan insolāciju, gan risinājumu attiecībā pret brandmūri.

J.Dambis: ja skatāmies ielas ainavā, ēkas daļas nojaukšana un spraugas radīšana nav veiksmīgs risinājums. Vizualizācijas arī apliecina, ka veidojas brandmūris. Pagalma ēkas pieslēgums ar vēsturisko ēku rada neveiklu situāciju, tādēļ uzskatu, ka nepieciešams vēl meklēt risinājumu.

Ir iespējams saglabāt sienas fragmentu, kas veido ielas telpu, tādējādi tiktu panākts kompromiss risinājumā.

I.Tapiņa: kopumā risinājums atbalstāms.

I.Tapiņa atstāj sēdi.

J.Asaris: Uzskatu, ka vēlākā laika iebrauktuves risinājums ir jāapspēlē kopējā risinājumā.

Kopumā atbalstu attīstību ar izteiktajām piezīmēm.

A.Kronbergs: Risinājums rada neizprotamu un asimetrisku situāciju saiknē ar brandmūri. Rodas iespaids, ka jaunais risinājums pārāk tuvu piekļaujas esošajai ēkai.

Padomes viedokļu apkopojums: attīstība ar kvartāla apbūves principu pagalma daļā ir iespējama, iesakot pārskatīt risinājumu ielas frontē, bloķēšanu ar esošo koka ēku un caurbrauktuves daļas nojaukšanu Dienvidu pusē.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt iesniegto risinājumu turpmākajai attīstībai.

Par – 1 – J. Zilgalvis;

Pret – 2 – J.Dambis, V.Brūzis;

Atturas – 4 – I.Purmale, J.Asaris, A.Lapiņš, A.Kronbergs.

Padomes lēmums: Lēmums nav pieņemts.

7.

Konsultācija par projektu Smilšu ielā 5, Rīgā; Iesniedzējs: J.Alksnis.

J.Alksnis informē par projektu. Priekšlikums balstīts uz analīzi par ēkas īsto struktūru, kas atradusies zem ģipškartona apšuvuma. Plānots izbūvēt liftu ēkas iekšpusē, mansarda un jumta konstrukciju vietā plānots veidot iekšpagalma pusē papildinājumu (pacelta fasāde), kas vienlaikus nomierinātu sadrumstaloto jumtu. Tiktu iegūts galeriju tipa izgaismojums iekšpagalma pusē, tādā veidā izvairoties no jumta logu izbūves. Viena jumta izbūve plānota uz Meistaru ielas pusi.

A.Lapiņš uzdod jautājumu par jumta konstrukciju stāvokli, ņemot vērā, ka jumta konstrukcijas un mansards ir vērtība šai ēkai, kur nevar visu pilnībā pārbūvē.

J.Alksnis informē par jumta stāvokli – ņemot vērā izmaiņas jumta krēsla stāvoklī, izveidotas horizontālas savilces uz kurām balstās jumta spāres. Iecere veidot risinājumu, kurā plānots esošās konstrukcijas pabalstīt ar vieglas konstrukcijas papildinājumu, veidojot jaunas telpas.

J.Dambis: atbalstāms virziens uzlabot jumta ainavu, padarīt to vienkāršāku un saprotamāku. No iekšpagalma uztvere nav tik nozīmīga, svarīga ir ainava no publiskās ārtelpas.

V.Brūzis: mansarda izbūves logam pēc apbūves noteikumiem jābūt mazākam.

J.Asaris: salīdzinot ar iepriekš skatīto risinājumu, iesniegtais variants ir uzlabots un attīstības virziens ir atbalstāms.

Sēdi slēdz plkst. 17:20

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

J.Dambis

V.Brūzis

A.Lapiņš

I.Tapiņa

I.Purmale

J.Zilglavis

Sēdi protokolēja

A.Rupenheite